

SPASITELJI SVIJETA

Tragedija iz asirskobabilonskih vremena u četiri čina.

Napisao:

dr. Kosta Premužić.

Prizor osmi.

Šarukin i nagir-ekali, pri koncu Nabu-Malik.

Šarukin: (Silazi s prijestolja i govori nagir-ekaliju) Iltanija me na lijep način upozorila, da u mojem kraljevstvu nema više ljubavi i vjernosti. To sam i ja već odavna opazio. Ovako dalje ne smije ići. Ja sam osamljen, a mojim dostojanstvenicima nije ništa sveto. Zato je narod nezadovoljan. Zato Senaherib i Bizizana nestrpljivo čekaju na prijestolje. Jesi li čuo, što je Bizizana govorila?

Nagir-ekali: Dobro si učinio, kralju, da joj nisi dao dalje govoriti.
Šarukin: Ja im smetam. U Senaheribu i Bizizani, a i u narodu javljaju se opasne struje proti meni. Narod zavode mudraci-trgovci i propalice-pametari. Nikom više ne mogu vjerovati. I dvor mi je opustio. Nesamo dvor nego i moje srce. Nema više veselja i raskoši u mojim odajama. A nekada? (Okreće se prema svetištu i diže ruke):

O Asure, najveći bože moj! zaštitniče moj i mojih naroda! Ti i bogovi Neba Sin i Marduk dali ste mi sve, što sam želio i od Vas tražio: poklonili ste meni, siromašnom pastiru, kraljevsku čast i vlast, sinove i kćeri, svako bogatstvo i svako dobro. Postavili ste me na zemlji kraljem bez premca i imenovali ljubimcem bogova. Sada me pomalo ostavljate... Šta sam vam skrivio?

Nagir-ekali: Nemoj se uzrujavati, kralju i gospodaru moj!

Šarukin: S vašom pomoću sam potukao preko stotinu kraljeva i knezova. Razbijao sam države babilonske, elamske, medijske, maloazijske, sirijske, arapske, židovske i kaldejske. Na dalekom istoku iza zemlje Uamri, na jugu dalje od ušća Eufrata i Tigrisa, zatim od Itahija preko Bit-Ham-Bana, Parsne, Mana, Urartu, Kasku-Tabuha, Musri i Arpada; preko obala velikog mora, koje oplakuje Tir, Sidon, Gebal, Filisteju, postavio sam plot, na kojem piše tvoje ime. Preda mnom su uvijek išli strah i trepet kao smrtonosan otrov u zraku. A sada?

Nagir-ekali: Bit ćeš uvijek gospodar svijeta.

Šarukin: Dolazio sam kao vjetar, koji sravnava brežuljke i grādove s livadama. Preko rijeka, jezera, mora i pustinja sam bdio kao orao. Prelazio sam bez straha crne gudure, na kojima se gubi svijet. Koliko sam osvojio neprohodivih šuma, u kojima su gospodarili nepoznati duhovi! Spajao sam rijeke, kopao prokope pravio jezera i sazidao Dur-Šarukin! A sada?

Nagir-ekali: Kralju, ti si bolestan.

Šarukin: Svaki dan vidim jasnije, da prolazim. Tijelo slabi, a duh malaksava. Prije sam se radovao, što nisam samo kralj kraljeva i knezova, nego i kralj pastira i tkalaca, koji na sve strane svijeta čuvaju moje ovce, predu i tkaju za mene. Veselio sam se, što sam kralj rudara, jer oni premeću nutrinju gora, da nađu za mene radosti: zlata, srebra i bakra, ili premeću pijesak u pustinji, da nađu za mene drago kamenje. Koliko sam uživao, bože moj, u zlatokosim poljanama i zvjezdanim noćima, čarobnim zorama i tihim večerima! Ti jedini, bože moj, znaš, da mi je pjesma znala zaljuljati dušu, kao vjetar morsku pučinu. A sad?

(Nagir-ekali sklapa iza njegovih leđa zdvojno ruke)

Iltanija je rekla, da je u mojem kraljevstvu stjecište svakog dobra, bogatstva i veselja, najljepših ljudi i najsladših plodova, najkrasnijih cvjetova i najdivnijih životinja. Šta će mi bogatstvo i pjesma, kad ih ne uživam; šta će mi najljepši ljudi i najsladši plodovi, kad su otrovni; šta će mi najkrasnije cvijeće i najdivnije životinje, kad vidim, da postajem suvišan...

Nagir-ekali: ... kralju...

Šarukin: ... poput prijašnjih tri stotine i pedeset kraljeva asirskih i babilonskih? Mnogi već misle, da živim preko zadaća svojega života i da sam postao sličan kamenu, koji se runi i pretvara u prašinu. Mislite li tako i vi, bogovi moji? Zar se ne mogu vratiti stara vremena?

Nagir-ekali: Prestani, kralju, ja ću poludjeti.

Šarukin: Uvijek sam sagibao svoja koljena pred bogovima, uvijek nosio na srcu i usnama molitvu. Svetkovao sam blagdane, pomagao djecu i udovice, zahtijevao sam, da svaki muž preda svojoj ženi vjenčani list. Zločine sam kažnjavao, a sam sam žrtvovao skupocjene žrtve. Slušao sam svaku vašu riječ. U mojoj duši je vladao strah božji. Sazidao sam, nadario i popravio toliko hramova. Tebi, bože Asure, žrtvujem svaki dan, tebi sam, božico Ištaro, poklonio dvije kćeri. Kamo sam god došao, zazivao sam vas i kadio miomirisom prije svakog objeda...

Sve to nije donijelo mira ni zadovoljstva duhu mojemu.

(Nagir-ekali tiho odlazi)

Bogovi mi nisu nikada pokazali svojega svetog lica niti su podignuli glave, kad sam se k njima obraćao. Proroci mi nisu pogađali budućnost ni gataoci sne. Zar su sve moje molitve za mir i zadovoljstvo bile uzaludne? (razmišlja)

Zašto je Iltanija sretnija i zadovoljnija od mene? Zašto nisam ja imao takovu ženu? Moj dvor i moje srce ne bi bili sada tako pusti. Naprotiv, bogovi moji, vi ste dopustili, da se moja žena i djeca pobune proti meni, a ja sam ih cijelom dušom ljubio. Zar sam baš ja morao zaustaviti kucanje onoga srca, u koje sam svu svoju sreću već u mladosti sakrio?

Ah, s onom nezahvalnicom je pokopana i moja sreća! I sreća mojih naroda! Odnijela mi je sposobnost za kraljevanje, skršila volju za rad i pjesmu, razbila moju misao. Po tvojoj pameti, Elato, svi smo bili krivi, samo ti prava. Htjela si kraljevati preko mene i bez mene, a ja sam te učinio kraljicom. Bila si obična, jedna i nesretna žena, a mislila si, da si božica. Raspršila si mi duh, kao da je bio kip neprijateljskog boga, a ja sam ti bio prijatelj jedini i najveći. Već četiri godine ne mogu da se snađem. Propadamo i ja i dvor i narodi. Pravo veli Iltanija, da bog bježi od nas, jer se mrzimo, satiremo i proganjamo. Ima li tome lijeka? Ljubav i istina je ono, bez čega svi na zemlji propadamo, a mi stvaramo škole i urede, u kojima igra laž glavnu ulogu.

Iltanija je bila najljepša, kad je govorila o ljubavi. Jeste li je poslali vi, bogovi moji, da me pouči, kako se mačem, otrovom i ognjem, krvlju, varkama i suzama ne stvara zadovoljstvo, ljubav, vjernost...

Šta da radim? (okreće se opet k svetištu) Pomozite mi! Zaklinjem vas onom ljubavi, iz koje su potekli svi ljudi. (šetajući razmišlja dalje)

Iltanija je rekla, da će doći zadovoljstvo, ako budemo poštovali Istinu. Onda bih ja opet bio prijašnji kralj Šarukin. Mojim dvorom bi se opet razlijevala pjesma, sjala raskoš, a državom vladalo zadovoljstvo. Ali ja toga ne znam više provesti. Neka to provede Iltanija, neka ona bude kraljica pjesme i ljubavi. Hoćete li mi pomoći, veliki asirski bogovi?

Nabu-Malik: (dolazi iz svetišta) Kralju, svećenici poručuju, da su danas nebeski znakovi neobično povoljni. Možeš bez straha sve poduzeti. Zvijezde sjaju jače nego obično.

ČIN DRUGI

Trg u Ninivama. Narod prolazi u raznim pravcima zabavljen svojim poslovima. Podalje na pozornici gradski zdenac, iz kojega odnose žene i robovi vodu.

Prizor prvi.

Bubnjar praćen trubljačima sabire narod. Među drugima dolaze **nağir-ekali**, **Nakaru** i **Iti-U sati**.

Bubnjar: Dodite ljudi, da čujete kraljevu poruku. (Svijet se sabire)
Nağir-ekali: (u razgovoru sa Nakaruom)... Sumnja nema granica. Razilazi se u ljudskom tijelu...

Nakaru: ... i stvara u ljudskoj duši velike praznine, iz kojih se dižu tama i žalost. Ja već sumnjam u sve i ništa ne vjerujem. Naš um je jači od svake vjere i istine, jer možemo sumnjati u sve.

Nagir-ekali: To znači, da je naš um preslab, da shvati cijelu istinu. Za to baš moramo vjerovati.

Nakaru: Ja više ne vjerujem ni samom sebi.

Bubnjar: Dodite ljudi, da čujete kraljevu poruku! (Polako se svijet skuplja)

Nakaru: U svakoj ljudskoj suzi leži pitanje: gdje je pravda, gdje je zakon. To znamo najbolje mi, koje progoni nesreća i nepravda. Bio sam babilonski svećenik. Otjeraše me, jer im nisam vjerovao. Onda sam željan korice kruha, i svi me varaju svojim obećanjima. Svojega znanja ne mogu jesti...

Bubnjar: Dodite ljudi, da čujete kraljevu poruku! Kralj Šarukin, gospodar svijeta, ljubimac bogova, sin božice poručuje svima i svakom, da svi ljudi ne vide jednako. Svijetlo je za svako oko, ali nije svako oko za svako svijetlo. Kralj vidi više nego drugi, on vidi nebo i zemlju, cijeli narod, njegovu prošlost, sadašnjost i budućnost, sreću i nesreću, zadovoljstvo i nezadovoljstvo. Kralj vidi i istinu, koja daje njegovom oku veliku snagu, vidi i laž, koja ljudima zatire vid i stvara u duši tamu. Sve to ne vide gdjekad ni cijeli narodi. Neka se zato svi mirno pouzdaju u svoga kralja...

Glas: Velik je naš kralj!

Bubnjar: Kralj je odlučio pomladiti državu, dvor, narod...

Iti-Usati: Hoće li biti rata?

Bubnjar: Kralj će sve provesti bez krvi.

Nakaru: (za se) Kakove su ovo opet varke?

Bubnjar: Neka se u dvoru prijave umjetnici i umjetnice svake vrste, jer kralj hoće, da njima i njihovim djelima napuni svoje palače. Neka se u dvoru prijave učenjaci i svi građani i stranci, koji misle, da u svom srcu nose nešta lijepo i korisno za kralja i narod.

Nakaru: (Nagir-ekaliju) I ja ću se prijaviti.

Bubnjar: Svi treba, da služimo i pomažemo našem kralju i kraljici, koju će kralj dovesti, da usreći narod kao Semiramida. Žurite se i razveselite našega kralja i gospodara svijeta. (Odlazi s trubljačima).

Glas: Kralj je ostario, a ipak misli na nas.

Iti-Usati: Stara je istina, da na asirskom prijestolju ne sjede suvišni ljudi.

Nakaru: Ovo su posljedice Iltanijina govora.

Iti-Usati: Treba da zahvalimo Iltaniji. (Svijet se razilazi)

Nakaru: (Nagir-ekaliju) Možeš li mi pomoći, da dobijem kod kralja službu. Znaš, zarada je prva stvar na svijetu. Pripravan sam na sve.

Nagir-ekali: Ne znam, šta će biti. Bojim se, da ću i ja izgubiti službu, jer sam ostario...

Nakaru: ... i dosta blaga sabrao. Pozajmi mi malo žita i ulja!

Nagir-ekali: Nemoj mi se rugati. Hajdemo! Dolaze turtanu i sukalu. Ne trpim ih. (Odlaze).

Prizor drugi.

Sukalu i turtanu.

Sukalu: Svaki narod ima svoju zvijezdu, ali zvijezde ne mijenjaju svojega puta na nebesima. Narodi pak traže uvijek nove puteve. Mi ih moramo voditi, a da često i sami ne znamo kamo.

Turtanu: Naša je sreća, da su ljudi izmislili zakon, po kojem mora svak biti zadovoljan s državom i s njezinom vlasti, u kojoj se nalazi.

Sukalu: Tako je! U ruho tog zakona je obučena pravednost na svijetu. Po tom zakonu može država izdavati kakovegod hoće zakone, i svi im se moraju pokoravati.

Turtanu: Ipak bi nas kraljeva ženidba, odstranjenje Bizizane sa dvora i nezadovoljstvo naroda moglo dovesti do bespuća i ponora. Ljudi nisu nikada dosta pametni. Ko bi znao, kakova će biti nova kraljica!

Sukalu: Senaherib se ne će moći s njom sporazumjeti. Bizizana će uvijek mutiti mir, a on voli Bizizanu nego oca, nego državu i bogove.

Turtanu: Grad je već pun raznih glasina.

Sukalu: Čuo sam i ja svašta. Većina ne shvaća kraljeve odluke.

Turtanu: Kraljeva ženidba ima zaista vrlo neobičnu svrhu.

Sukalu: Iltanija ga je zbunila svojim govorom o istini. Kralj hoće da potjera laž sa zemlje. Utvara si, da bi onda postao spasitelj svih ljudi.

Turtanu: Bojim se, da će se kralj prevariti u svojim nadama. Istina je doduše najveća, najjača i najopćenitija pojava, koju je svijet ikada vidio, ali ljudi žive više od laži nego od istine. Laž neumorno otima ljude Istini.

Sukalu: Meni se čini, da se kralj počeo miješati u božanske stvari, i da se to ne će dobro svršiti. Za kralja i nas činovnike ne smije biti ništa važnije, veće i moćnije od države i njezine vlasti. Za druge stvari se ne smijemo brinuti. To je zadaća bogova, a oni neka rade šta god hoće.

Turtanu: Ja ga razumijem. Pred konac života se otvara svakom čovjeku istina u svoj svojoj veličini.

Sukalu: Nismo u stanju osujetiti njegove odluke, dužni smo slušati ga i svim silama pomagati. Kralj je država, a država postavlja i skida na zemlji i bogove. Pomnožit ću broj vojske u Ninivama.

Sukalu: Slažemo se. Ja sam već pozvao namjesnike, da im izdaju potrebite naloge. Za nekoliko dana bit će svi ovdje. Nasljednik prijestolja ide prema nama. (Pozdravljaju ga)

Prízor treći.

Senaherib, turtanu, sukalu, kasnije Nabu-Malik.

Senaherib: (ne odzdravlja) Ne znam, kakovu korist imate od toga, da stavljate zapreke između oca i sina. Zar i to ide među vaše dužnosti?

Sukalu: To nam nije ni na kraj pameti!

Senaherib: Savjetovali ste kralja, da se ženi i da mene prisili, da otjeram Bizizanu.

Sukalu: To nije naš savjet. To su bile kraljeve želje, jer nemaš djece.

Senaherib: Upozorili ste ga, da njegova ženidba ne će biti meni po volji. Mogli ste reći, i da ću se pobuniti proti njemu i njegovoj kraljici. Pozvali ste u Ninive namjesnike i vojsku. Zašto me se bojite? Zašto tako radite? Jesam li vam dao povoda?

Turtanu: Mi smo samo izvršili kraljev nalog.

Senaherib: Svi se činovnici sakrivaju za kralja.

Sukalu: Kralja su savjetovali razni činovnici i mudraci. (Nabu-Malik dolazi uzrujan, pozdrav)

Nabu-Malik: Neka vas bog Asur očuva svake nesreće. Njegov kip se u svetištu raspukao na sedam sto i sedamdeset sedam komadića. Prvi bog i tisućljetni zaštitnik asirskog kraljevstva ostavio je svoju državu i svoje narode. Svijet će propasti. Što smo skrivili bogovima? Jadni narode, što će s tobom biti?

Senaherib: To su prve posljedice vašega postupka. Jasno je, da su se bogovi rasrdili. Ja se uostalom ne ću miješati u cijelu stvar, jer želim svojem ocu svako dobro. Molim vas, da i vi mene ne miješate u ove stvari.

Sukalu: Dopusti nam Senaheribe, kraljev sine, da odemo kralju na vijećanje o ovoj nesreći!

Senaherib: Neka vas prati milost boga Asura. (Sukalu i turtanu odlaze).

Nabu-Malik: (lukavo i povjerljivo) Ja sam razbio Asurov kip u svetištu, da osujetim kraljevu ženidbu. Narod treba pobuniti. Kazat ću, da je kip pukao od srdžbe boga Asura na kraljevu odluku o ženidbi. Znam, da moram zaslužiti položaj velikog svećenika. Narod ne smije saznati istinu. I ti si se izvrsno držao pred sukalom i turtanom.

Senaherib: Nisam znao, da si tako mudar. Hvala ti!

Nabu-Malik: Sada idem javiti u hram božice Ištare, da nas je bog Asur ostavio. Mojim riječima će svi vjerovati. Ljudi vjeruju malo istini, malo laži, jer u pravoj laži mora biti i malo istine.

Senaherib: Idem i ja s tobom. Nikom više nemoj reći, da si ti razbio kip Asurov. Istina bi nas upropastila.

Nabu-Malik: Istinu bi uopće trebalo brisati s lica zemlje (odlazi).

Prizor četvrti.

Bizizana i Ilušu-Ibin dolaze s protivnih strana.

Bizizana: Tražim te po cijelom gradu. Trebam tvoj savjet i pomoć. Koliko vrijedi život jednog čovjeka?

Ilušu-Ibin: Čudno pitanje! Za mene je život jednog čovjeka samo provedba jednog trgovačkog posla. Koliko dakle možeš na životu jednoga čovjeka zaraditi, toliko vrijedi njegov život.

Bizizana: Kako ti to shvaćaš, ne razumijem te.

Ilušu-Ibin: Evo ovako: Zemlja i nebo su jedna jedinstvena trgovačka radnja. Sve, što se u toj radnji nalazi, dakle i svi ljudi, imaju za mene samo svoju trgovačku vrijednost, koja pada i skače prema raznim prilikama. To je jedino ispravno stanovište.

Bizizana: Zar ti kod prosuđivanja vrijednosti čovječje ne uzimaš u obzir njegove želje i zasluge?

Ilušu-Ibin: To su stvari bez vrijednosti. (Provode nekoliko vezanih zarobljenika).

Bizizana: Šta onda vrijedi kod tebe?

Ilušu-Ibin: Samo njihov imetak, njihova duševna i tjelesna snaga, dok je ne potroše. Zdrav rob vrijedi za mene više nego najveće poštenje.

Bizizana: Koliko vrijedim ja u tvojim očima?

Ilušu-Ibin: Dok mi nisi bila dužna, vrijedila si puno više.

Bizizana: Mogu li se kod tebe još zadužiti?

Ilušu-Ibin: Šta trebaš?

Bizizana: Tvoju pomoć. Hoćeš li mi dakle pomoći?

Ilušu-Ibin: Zašto ti ne bih pomogao, ako mogu kod tog posla zaraditi. Meni je zarada preča od Iltanijine vječne Istine. Kralju, čini mi se, nije.

Bizizana: Koju nagradu tražiš?

Ilušu-Ibin: Reci mi ponajprije, šta želiš od mene?

Bizizana: Hoću, da mi pribaviš zadovoljstvo, hoću, da postanem čim prije gospodarica svijeta.

Ilušu-Ibin: Razumijem. Drže te za nerotkinju, a ti ne smiješ s istinom na svijetio. Putenost ti je ugodnija od čistoće.

Bizizana: Ako priznam, da sam kao svećenica tajno rodila s Nabu-Malikom dijete i tebi ga prodala, kamenovat će me. Ah, da sam to prije znala. Nabu-Malik mi je lagao, dok me nije prevario. Iz njegovih laži rodile su se moje varke. Sad moram lagati, dok sam živa. Ne preostaje mi dakle ništa drugo, nego bezobzirno ići za mojim ciljem ili propasti. Traži, Ilušu-Ibine, od mene što god hoćeš, samo me spasi. Neka radije sve propane prije nego ja. Dosada sam se izvlačila spretnošću i znanjem, ali sada moram poći dalje. Sama više ne mogu.

Ilušu-Ibin: Bez krvi to ne će ići, jer kralj hoće pače da se ženi.

Bizizana: Ne biraj sredstava. Ne boj se! Po svijetu hoda i onako

vje mrtvih nego živih ljudi. Ko si ne može pomoći, nije vrijedan da živi. S kim ne će ljubav, hoće okrutnost.

Ilušu-Ibin: Moglo bi se dogoditi, da počnu strelice pucati na sve strane, i da koja od njih pogodi Senaheriba, tvojega muža.

Bizizana: Čast i vlast su preče od milosrđa i ljubavi. Kad bih ja međutim postala kao Senaheribova žena kraljicom, našla bih si odmah drugog muža. Možda i tebe. Svakako bitka ne će dugo trajati, jer i gromovi idu na zimsko spavanje. Hoćeš li mi dakle pomoći?

Ilušu-Ibin: Hoću, ako mi sutra doneseš onu vrećicu dragog kamena, koje je Šarukin oteo Retsinu, kralju od Damaska. Ni jedan kamen ne smije manjkati.

Bizizana: Kako ću do njega doći? Kamenje je u kraljevoj riznici.

Ilušu-Ibin: To neka bude tvoja briga. Nagir-ekali je u tebe zaljubljen.

Bizizana: ... Stara luda!

Ilušu-Ibin: Zapovjedi mu, neka ti ih donese! Zapovijed je jača od molitve.

Bizizana: Pristajem.

Ilušu-Ibin: Još nismo gotovi. Ako uspijemo, moraš me učiniti upraviteljem državnog dohotka i prepustiti mi jednu trećinu svih prihoda. Ako i meni slažeš, saznat će Senaherib, da si ga toliko vremena varala.

Bizizana: Prestani, sve ti obećajem, ali ja sam obećala Nagir-ekaliju, da će postati upravitelj dvora.

Ilušu-Ibin: I njega moraš varati. Obećavaj uopće svima sve, što budu od tebe tražili. (Senaherib se pokazuje i promatra Arapku, koja je došla na zdenac po vodu).

Bizizana: Vidim, da moram lagati, dok sam živa, ako hoću da postanem gospodarica svijeta.

Ilušu-Ibin: Samo meni ne smiješ lagati. (Bizizana opazi Senaheriba). Prije svega ću ukloniti turtana i sukala. Dat ću im, da pojedu Lahartine suze.

Bizizana: Pogledaj, šta radi Senaherib. Kako ne bi postala moja duša prema njemu mrtvo more? Da nije nasljednik prijestolja ...

Ilušu-Ibin: To je moja robinja. (Senaherib opazi Bizizanu i ide prema njoj. Arapka se koketno okreće za njim)

Bizizana: Prodaj mi je.

Ilušu-Ibin: Poslat ću ti je.

Prizor peti.

Senaherib, Bizizana, Ilušu-Ibin.

Senaherib: Ona Arapka ima divne zube.

Bizizana: Već mi ju je Ilušu-Ibin poklonio. Gledaj samo, kako se okreće za tobom. Briga za narode i poljupce ne mogu zajedno ispunjavati dušu muževâ.

Senaherib: Sigurno me ne pozna.

Bizizana: Imat ćeš prilike, da se s njom upoznaš kod mene i da se nagledaš njezinih zubi.

Senaherib: Sve su žene ljubomorne. (Arapka odlazi s vodom u vrču).
O čem ste vi raspravljali?

Bizizana: Ilušu-Ibin će nam pomoći, da odvratimo kralja od ženidbe i ostalih njegovih odluka.

Senaherib: Moj otac je postao vrlo čudan.

Ilušu-Ibin: On star, mi mladi — pa kako da se razumijemo!

Bizizana: Ko bi starce slušao! Oni hoće, da mladost živi po njihovim nazorima, kao da je mladost nastavak starosti. Mladost počinje uvijek novi život.

Ilušu-Ibin: Mladost uživa u grijesima, od kojih starost trpi.

Bizizana: Čini mi se, da će sada stari kralj uživati, a mi da ćemo trpjeti. Šta će biti od nas, ako se kralj doista oženi pa dobije sina, a nova kraljica će sve stvari tako udesiti, da njezin sin bude nasljednik prijestolja mjesto tebe?

Senaherib: Moja nada i moja prava se moraju ispuniti. Šta će mi život pun tjeskobe i neizvjesnosti ili boli i žalosti? Moj duh je svakim danom poletniji, sposobniji, a moje mišice jače.

Bizizana: Živjet ćemo među ruševinama naših dana. Možda nam ne će dati ni živjeti.

Senaherib: Svi će se prevariti, koji nam žele zlo. Pred mojim očima se često odvija povijest našega kraljevstva. Vidim silne asirske kraljevine, njihovu slavu, raskoš i moć, njihove palače i gradove. Puno puta sam pročitao njihova djela na brončanim, kamenim, zlatnim i alabastrenim pločama, koje su postavili na vrata, zidove, stupove i visoke pećine. Zar da moje ploče ostanu prazne?

Ilušu-Ibin: Tješi se, da će duh vremena ipak na svim pločama stvoriti velike praznine.

Bizizana: Radi jedne žene bi tvoja ploča mogla uopće nestati.

Senaherib: Vara se, ko misli, da moj pečat ne će imati nikada vrijednosti. Ne dolaze li pred moje oči nepregledni nizovi bojnih kola s ponosnim asirskim plemićima, napetim lukovima, vitkim strelicama, divnim štitovima i britkim mačevima? Gledam ih u duhu i uživam, kako se iza njih talasaju nebrojene čete konjanika i svijetle oči tisuća hrabrih asirskih pješaka. Zar da ja ne budem nikada njihov kralj?

Bizizana: Nemoj se uzrujavati, Senaheribe!

Senaherib: Od početka mladosti svoje gledam, kako narodi sagibaju svoja koljena pred kraljem, silnici spuštaju svoju glavu, uvlače dušu u se i stavljaju mač u korice. Bogataši prostiru pred kraljem svoje bogatstvo, a siromasi plaču od sreće, kad ga vide. Zar da ja to gledam kao propalica, a ne kao kralj? Zar da Iltanijin Bog i njezina Vječna Istina budu jači od mene?

Ilušu-Ibin: Čim neprijatelji čuju za kraljeve odluke, podići će glavu kao krokodili, kad čuju pjesmu ribara u čamcu. Ko će se prepasti nove kraljice?

Senaherib: ... i starca kralja, koji se teško uspinje i na konja.

Bizizana: Mi dakle znamo, što hoćemo. Ja sam obećala Ilušu Ibinu nagradu, ako uspijemo.

Senaherib: Dobro si učinila. Ko nam smeta, treba ga ukloniti.

Ilušu-Ibin: Nije dosta tako govoriti. Uz kralja je vojska, narod i veliki svećenik. (Nakaru prolazi u razgovoru s jednim asirskim građaninom. Opazi ga Ilušu-Ibin) Nakaru, pričekaj me! (Senaheribu) Poslat ću njega i nekoliko njemu sličnih, da prestraše i pobune narod, a onda ćemo mi doći kao spasitelji.

Senaherib: Je li on dosta povjerljiv?

Ilušu-Ibin: Za mjericu žita objesio bi svog oca. Senaheribe, pošalji mi deset mina zlata za trošak.

Senaherib: Troši ti sada svoje zlato, ja ću ti dvostruko vratiti. Mi odlazimo (Odlaze)

Ilušu-Ibin: Neka Vas prate bogovi!

